

УДК 347.73

Островський В.О. здобувач вищої освіти спеціальності 081 Право
Науковий керівник: Фокша Л.В., к.ю.н., доцент кафедри цивільно-правових дисциплін

(Дніпровський державний університет внутрішніх справ, м.Дніпро, Україна)

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Фінансове планування є важливим елементом у діяльності установ бюджетного сектору, особливо в умовах обмеженого фінансування. Ефективне планування та управління фінансовими ресурсами дозволяє забезпечувати виконання ключових завдань, не зважаючи на дефіцит коштів. Процес планування передбачає постійний контроль витрат, раціональне та економне використання бюджетних ресурсів, що виділяються відповідно до затвердженого кошторису.

Фінансове планування – це керований процес, що включає визначення основних напрямків роботи, розрахунок обсягу коштів для забезпечення діяльності, встановлення термінів виконання завдань, а також кількісну оцінку результатів. Ці дані оформлюються у вигляді кошторису для бюджетних установ або фінансового плану для господарюючих суб'єктів. Незважаючи на схожість функцій цих документів, вони відрізняються за характером і охопленням [1, с. 117].

Для установ бюджетного сектору важливим є забезпечення фінансового ресурсу для реалізації стратегічних і поточних завдань, які визначаються чинним законодавством та стратегією розвитку. Це вимагає від керівництва постійного моніторингу виконання заходів і своєчасного їх фінансового забезпечення.

Фінансове забезпечення є невід'ємною складовою управлінського процесу в бюджетних установах. Воно охоплює взаємозв'язок між поставленими цілями і необхідним фінансовим ресурсом. Основні етапи управління фінансовими ресурсами – це планування, організація, облік, контроль, аналіз і прийняття управлінських рішень. Кожен із цих етапів забезпечує рух до досягнення встановлених цілей і потребує відповідного фінансового забезпечення.

Ефективність фінансового планування в системі місцевих бюджетів значною мірою залежить від контролю та аналізу. Контроль за витратами і виконанням планів дозволяє уникати перевитрат і недофінансування ключових напрямків діяльності. Аналіз витрат дає змогу виявляти недоліки в управлінні фінансовими ресурсами та коригувати стратегії розвитку.

Процес фінансового планування складається з низки етапів, які включають визначення потреб у фінансових ресурсах, розробку кошторису та визначення пріоритетних напрямків витрат. Одним з ключових аспектів цього процесу є аналіз поточних фінансових показників та прогнозування можливих змін. Завдяки цьому можна своєчасно коригувати плани, уникати дефіциту коштів і забезпечувати виконання необхідних завдань [2].

Кошторис, як основний фінансовий документ, містить кількісне вираження результатів фінансового планування та дозволяє контролювати рух грошових потоків. У місцевих бюджетах важливо передбачати усі види витрат, включаючи поточні та капітальні видатки, а також резервувати кошти для непередбачуваних потреб.

Одним із найбільших викликів для місцевих бюджетів є недостатність фінансування, що впливає на можливість реалізації ключових проектів та програм. Невизначеність у податкових надходженнях, зовнішні економічні чинники та зростання видатків можуть призводити до дисбалансу між доходами та витратами. Фінансове планування має передбачати заходи щодо мінімізації цих ризиків через ретельний

аналіз поточних доходів і видатків, пошук нових джерел фінансування та ефективну роботу з інвестиціями [3, с. 25].

Фінансове планування не обмежується лише поточним бюджетним періодом, а охоплює середньо- та довгострокову перспективу. Для місцевих бюджетів важливо розробляти стратегії розвитку, які враховують майбутні економічні та соціальні зміни. Стратегічне планування дозволяє визначити пріоритети у фінансуванні та забезпечити стабільний розвиток громад. У цьому контексті особливого значення набуває залучення інвестицій, розвиток інфраструктури, створення умов для економічного зростання та підвищення якості життя мешканців [4].

Отже, фінансове планування в системі місцевих бюджетів є складним і багатогранним процесом, що відіграє ключову роль у забезпеченні стабільності та ефективності бюджетних установ. Завдяки системному підходу до планування, контролю та аналізу місцеві громади можуть успішно реалізовувати свої завдання, забезпечуючи стабільний розвиток регіону та добробут його мешканців.

Список використаних джерел

1. Гончаренко Н. Г. Фінансове планування як елемент забезпечення управління фінансовими ресурсами бюджетних установ. Економічний простір. 2021. № 165. С. 116-119.
2. Фінансовий контролінг : навчальний посібник / Н. В. Сабліна, Т. Б. Кузенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2019. 161 с.
3. Ваганова, Л. В., Чайковська, І. І. Фінансове планування діяльності сучасного комунального некомерційного підприємства. Науковий вісник: Державне управління, 1(1(3)), 20–28.
4. Таукешева Т. Д. Фінансове планування діяльності бюджетних установ : навч. посібник. Харків. ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. 2017. 405 с.